

[Per Hækkerup.]

Lignende betragtninger kan gøres over for en række andre foranstaltninger, som oppositionen har kik på. Således aftenskoleloven, biblioteksloven, skolebespisningen, børnehaver, fritidshjem m. v. — de skal alle underkastes en større selvbetaling eller kun omfatte den mindst bemidlede del af befolkningen. Under hensyn til debatten om de unges fritidsudnyttelse tror jeg, det er særdeles betænkeligt at gøre adgangen til aftenskole og biblioteker afhængig af en større økonomisk ydelse, og jeg må ganske særlig vende mig imod, at skolebespisning, børnehaver og fritidshjem skal behæftes med et fortidigt fattigstempel. Det vil ikke alene ødelægge disse institutioner, men indføre en faktisk klasseforskel mellem børnene, som det er et af vor tids største goder at vi er kommet bort fra.

Lige så urimeligt er forsøget på at skrue udviklingen tilbage på et andet område. Jeg tænker på sygeforsikringen, hvor de to partier vil have gennemført en anden fordeling af betalingen, således at de mindre-bemidlede forsikringstagere skal betale en større andel af udgiften ved sygdom. Vort samfund burde have råd til at sige til enhver borger: bliver du syg, skal det i hvert fald ikke slå dig ud økonomisk; du har bekymringer nok endda. Men sådan skal det altså ikke være efter de to konservative partiers mening.

Tilsvarende synspunkter ønsker oppositionen anlagt på andre områder af den sociale forsorg.

Desværre gælder det om det her nævnte, at det ikke fremgår af oppositionens besparelsesplan, hvor meget man vil skære ned på de enkelte punkter. Det er kun hensigten, der er tilkendegivet, men hvis besparelsernes totaltal på 400 mill. kr. skal nås, må det forventes at blive ret omfattende nedskæringer på de sociale budgetter.

Lad mig også nævne, at de to partier vil begrænse statens anlægsvirksomhed. Den skal kun omfatte det absolut nødvendige, hedder det. Når henses til de store investeringsopgaver på uddannelsens, forskningens, trafikens, kraftforsyningens og andre felter, der, som jeg allerede har nævnt, presser sig på med uafviselig styrke, hvis ikke den fortsatte samfundsudvikling skal hæmmes, er det med nogen undren, man ser opposi-

tionens såkaldte sparehensigter på dette felt. Hvad er det for investeringer, der skal skæres væk eller gemmes til senere?

De to partiers plan har fået en ublid medfart. En række ansvarlige erhvervsledere har advaret mod de inflatoriske tendenser, der ligger i en skattenedsættelse på 800 mill. kr. og såkaldte besparelser på 400 mill. kr., som måske endda kun bliver de små 200 mill. kr., oppositionen vil bruge mere til forsvaret. Denne udpumpning af købekraft vil uundgåeligt medføre et udvidet forbrug, som atter vil belaste valutastillingen, og da beskæftigelsen må forventes at ligge højt, vil den stigende købeevne medføre et pres opad på priserne. Det er denne risiko, erhvervslederne advarer imod.

Men det behøver ikke at indtræde, siger oppositionen. Skulle det blive nødvendigt at lægge en dæmper på efterspørgslen efter arbejdskraft, bør det ske ved anvendelse af de kreditpolitiske midler, som nationalbanken råder over, hævder man. Med al ønskelig tydelighed understreges det, at de finanspolitiske midler skal forkastes, og at reguleringen af den økonomiske aktivitet alene skal ske ved ændringer i rentens højde.

Man har den dristighed at kalde denne politik for en ny politik. Det er den så langt fra. Det er tværtimod den politik, som fik sit endelige sammenbrud med den store verdenskrise i 1929, det er gammelliberalisme. I de sidste 30 år er den økonomiske politik ført med en række midler, hvori diskontopolitikken vel er indgået som et led, men netop kun som et led. Når det er lykkedes for de toneangivende lande at undgå større kriser i efterkrigstiden, skyldes det først og fremmest anvendelsen af finanspolitikken til bekæmpelse af for store udsving i aktiviteten.

Det forekommer mig at være letsindigt at tro, at Danmark for sit vedkommende kan kaste vrag på de metoder, der med held er anvendt såvel herhjemme som i andre lande, og alene forlade sig på nationalbankens pengepolitik.

Det er ikke så mange uger siden, nationalbanken forhøjede sin diskonto med $\frac{1}{2}$ pct. Det er ganske givet, at havde regeringen, som oppositionen nu foreslår, lagt forslag frem om udpumpning af 400-600 mill. kr. i øget købekraft, ville nationalbanken ikke have ladet sig nøje med $\frac{1}{2}$ pct.,